

Remissvar över betänkande Rättssäker samhällsvård för barn och unga (SOU 2026:8)

Sammanfattning

Socialdepartementet remitterade Halmstads kommun den 18 mars 2026 betänkande - Rättssäker samhällsvård för barn och unga (SOU 2026:8). Remissvar skall ha kommit till Socialdepartementet senast den 10 augusti 2026.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Slutbetänkandet av utredningen om stärkt barnperspektiv i LVU handlar om att föreslå åtgärder i syfte att stärka barnperspektivet vid vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Utredningens ambition har varit att principen om barnets bästa och kravet på proportionalitet ska få ett tydligare genomslag och att lagstiftningen ska leva upp till grundläggande säkerhetskrav vad gäller likabehandling, förutsägbarhet och ändamålsenlighet.

Utredningen föreslår till exempel;

- inslag av ökad sakkunskap
- att åklagare ska kunna fatta beslut om omedelbart omhändertagande enligt LVU
- att tidsfristen av förfallotiden ändras för att barn inte ska hålla sig eller hållas gömda
- förtydligande vad som krävs för att vården ska upphöra
- omprövning av LVU ska underställas förvaltningsrätten var 6:e månad
- att socialnämnden ska utse en socialsekreterare för kontakterna med vårdnadshavare

För att svara på remissen är ett underlag framtaget av Barn och ungdomsavdelningens planeringssekreterare Cecilia Carlsson och Socialnämndens jurist Lisette Granger. Barn och ungdomsavdelningen har remitterats underlaget.

Socialnämnden föreslås lämna ett remissvar till Socialdepartementet.

Halmstads socialnämnd ställer sig bakom majoriteten av förslagen i utredningen.

Vi anser dock att det är otydligt vem som ska stå för kostnaden av sakkunnig när domstolen beslutar om sakkunnig.

Vidare motsätter vi oss förslaget att åklagare ska fatta beslut om omedelbart omhändertagande. Skälen är som i utredningen, att det redan finns välfungerande regelverk och organisation avseende detta.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås att anta remissvaret som sitt eget.

Barn och ungdomsavdelningen
Besöksadress: Ernst Wigforss plats 5
Postadress: Box 230, 301 06 Halmstad
www.halmstad.se

Till
Socialdepartementet
2026-06-18 Socialdepartementet Dnr 2026/00236
Enheten för socialtjänst och funktionshinderpolitik

Remissvar över betänkandet

SOU 2026:8 Rättssäker samhällsvård för barn och unga

Sammanfattning

Halmstads socialnämnd ställer sig bakom majoriteten av förslagen i utredningen.

Vi anser dock att det är otydligt vem som ska stå för kostnaden av sakkunnig när domstolen beslutar om sakkunnig.

Vidare motsätter vi oss förslaget att åklagare ska fatta beslut om omedelbart omhändertagande. Skälen är som i utredningen, att det redan finns välfungerande regelverk och organisation avseende detta.

Ställningstaganden

Tillstyrker

1. **Ökat inslag av sakkunskap hos socialnämnden**

Sammanfattning sidan 20. Författningsslagen 20 kap. 6 § SoL.

”När en socialnämnd har beslutat om ett omedelbart omhändertagande enligt LVU ska myndigheter, anställda och yrkesverksamma som är skyldiga att bistå socialnämnden med de uppgifter som behövs för utredningen göra detta inom den tid socialnämnden anvisar.”

Ställningstagande:

De berörda barnen kommer genom detta att servas med en snabbare handläggningstid.

2. Ökat inslag av sakkunskap hos socialnämnden.

Sammanfattning sidan 20. Författningsslagen 3 § Socialtjänstförordningen.

...”att en socialnämnd när den tar in muntliga uppgifter”...//...”ska kontrollera med uppgiftslämnaren att uppgifterna som antecknats av nämnden uppfattats korrekt.”

Ställningstagande

Missförstånd kommer minimeras och barnens rättssäkerhet stärkas.

3. Tidsfristen för när ett beslut om vård förfaller förlängs om vården inte har påbörjats på grund av att barnet eller den unge håller sig undan eller hålls undan

Sammanfattning sidan 25. Författningsslagen 5 § LVU.

Att tidsfristen förlängs om //...”vården inte kunnat påbörjats för att den unge håller sig undan eller hålls undan”...//.

Ställningstagande:

Det stärker skyddet att den unge får den vård den behöver.

4. Förutsättningarna för att ett omhändertagande ska upphöra anpassas till grunderna för omhändertagandet.

Sammanfattning sidan 25 - 26. Författningsslagen § 21 LVU

..”ett omhändertagande ska upphöra om vården inte är till barnets eller den unges bästa, även om grundproblemet inte är löst”.

Ställningstagande:

Det nya lagförslaget underlättar att barn inte under långa perioder befinner sig inom vård som inte ger resultat.

5. En vårdplan ska även innehålla vad som behövs för att ett omhändertagande ska upphöra.

Sammanfattning sidan 28. Författningsslagen 10 kap. 2 § Socialtjänstförordningen.

En vårdplan ska innehålla vad som behövs för att vården ska upphöra.

Ställningstagande

Detta skapar tydlighet för alla, både barn och föräldrar. På lång sikt innebär det även att barnen som vuxna har sin historia dokumenterad om varför de till exempel inte flyttade hem.

6. Socialnämnden ska utse en socialsekreterare som ansvarar för kontakten med vårdnadshavaren när ett barn vårdas utanför det egna hemmet.

Sammanfattning sidan 28. Författningsslagen 22 kap. 12 a § SoL.

Att socialnämnden ska utse en socialsekreterare som ansvarar för kontakterna med vårdnadshavare.

Ställningstagande

När barnsekreterare infördes säkerställdes barnens rättigheter och fokus på barnet utvecklades. Många föräldrar/ omsorgspersoner har länge känt sig ensamma och utan stöd. Den nya lagen skulle göra skillnad till det bättre genom att ge dels information om rättsprocessen och om socialtjänstens handläggningsprocesser men även ur ett känslomässigt perspektiv. Socialtjänstens trovärdighet kommer troligen att öka när alla parter får service. Fokus på föräldrarna/omsorgspersonerna behöver stärkas.

7. Obligatoriska drogtest.

Sammanfattning sidan 30 - 31. Författningsslagen 32 a § -32 b § LVU.

”Utredningens bedömning är att nu gällande lagstiftning ger socialnämnd goda förutsättningar att besluta om att uppmana en vårdnadshavare eller förälder att lämna ett drogtest i de fall det finns anledning till det.”

Ställningstagande

Barn ska inte behöva umgås med en drogpåverkad förälder och socialtjänsten behöver ta ett aktivt beslut hur ett drogfritt umgänge kan genomföras. Ett drogtest kan inge en falsk trygghet. Ett drogtest visar bara att personen har brukat en substans, inte nödvändigtvis om de är påverkade just i stunden. Tester löser inte grundproblemet. De måste kombineras med vård och rehabilitering. Drogtester är främst användbara som ett komplement i medicinsk vård eller som en del av en rehabiliteringsprocess, men de bör inte ses som en universallösning för att bedöma någons skötsamhet.

8. Klargörande angående vem som ska administrera och bekosta drogtest.

Sammanfattning sidan 32. Författningsslagen 1 § Förslag till lag om provtagning av vårdnadshavare och föräldrar inför umgänge.

”För att möjliggöra tillförlitliga tester i alla kommuner får regionen en skyldighet att erbjuda provtagningar på en socialnämnds initiativ. Kostanden tillfaller den kommun som beställt drogtestet.”

Ställningstagande

Det är bra med ett förtydligande om ansvar för kostnader och utförande av provtagning. Det ska finnas en organisering som stärker att barn får träffa sina föräldrar utan dröjsmål. Dialog om ansvar mellan olika parter ska inte fördröja barns rättigheter.

9. Ansvarsfördelning mellan kommuner vid uppföljning regleras.

Sammanfattning sidan 34 - 35. Författningsslagen 29 kap.9 a § SoL.

Beslut om uppföljning av ett barns situation.

Ställningstagande

Ett förtydligande av uppföljningsansvaret för den ursprungliga kommunen har saknats. Barns rättigheter till sammanhållen vård ökar. Förtydligandet kan minska social dumpning, kanske även eliminera det.

10. Ökat skydd för syskon

Sammanfattning sidan 36. Författningsslagen 20 kap.2 a § SoL.

Ökat skydd för syskon

Ställningstagande

Det är bra att det som är praxis blir ett ska-krav.

Avstyrker

11. Åklagare får en begränsad och subsidiär befogenhet att fatta interimistiskt beslut om omedelbart omhändertagande.

Sammanfattning sidan 22 - 23. Författningsslagen § 6 b LVU.

Att åklagare ska kunna fatta beslut om omedelbart omhändertagande.

Ställningstagande

Halmstad socialnämnd håller med om utredningens förslag att det i huvudsak finns fungerade regelverk och organisation som möjliggör att ett barn eller en ung person omhändertag enligt LVU samt att det finns en risk för att barn och unga omhändertas på felaktiga grunder och att tilliten till socialtjänsten och lagstiftningen skadas.

Förslaget i författningsslagen avstyrks därmed.

Förtydligande

12. Ökat inslag av sakkunskap i domstolen.

Sammanfattning sidan 21. Författningsslagen 35 § LVU.

”Det innebär att domstolen avgör när det finns behov av sakkunniga.”

Ställningstagande:

Det saknas beskrivning av vem som ska stå för kostnaden av en sakkunnig när domstolen tar beslut om behov av sakkunnig. Likt det förtydligande som finns att om när socialnämnden själv nyttjar en sakkunnig sker det på egen bekostnad. Risk finns att olika egna tolkningar görs om vem som ska stå för kostnaden i domstol.

Socialnämnden i Halmstad

Halmstad den 18 juni 2026